

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

18 octombrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul lărgit în următoarea componență:

Președinte: Petru Ursache

Judecători: Nadejda Toma, Nicolaev Ghenadie, Vladimir Timofti și Moraru Petru

judecînd, fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de avocatul Hîncu Sergiu în numele inculpatului Profir Alexandr și de avocatul Nastas Victor în numele inculpatului Țîrdea Andrei, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Nisporeni din 31 decembrie 2015, și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 martie 2016, în cauza penală în privința lui

Țîrdea Andrei Dmitrii, născut la 17.03.1984, originar și domiciliat r-nul Nisporeni, sat. Șîșcani,

Profir Alexandr Gheorghii, născut la 15.02.1991, originar din mun. Chișinău, domiciliat r-nul Nisporeni, sat. Șîșcani.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 16.04.2015 – 31.12.2015;

Instanța de apel: 08.02.2016 – 09.03.2016;

Instanța de recurs: 23.05.2016 – 18.10.2016.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Nisporeni din 31 decembrie 2015, inculpații Țîrdea Andrei și Profir Alexandr au fost recunoscuți vinovați și condamnați în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, la 5 ani închisoare fiecare și în baza art.

152 alin. (2) lit. c¹), e) Cod penal, le-a fost stabilită pedeapsă sub formă de amendă fiecăruia în mărime de 400 u.c. sau 8000 lei.

În conformitate cu art. 84 Cod penal, pentru concursul de infracțiuni, inculpaților le-a fost stabilită definitiv, fiecăruia, pedeapsă de 5 ani închisoare și 400 u. c. ce constituie 8000 lei.

În conformitate cu art. 90 Cod penal, a fost suspendată condiționat pedeapsa cu închisoare stabilită inculpaților Țârdea Andrei și Profir Alexandr pe un termen de probă de 3 ani, cu condiția că ei în termenul de probă nu vor săvârși o nouă infracțiune și, prin comportare exemplară și muncă cinstită, vor îndreptăți încrederea ce li s-a acordat.

Măsura preventivă aplicată inculpaților Țârdea Andrei și Profir Alexandr - obligația de a nu părăsi localitatea, a fost menținută ambilor până la devenirea sentinței definitive.

Acțiunea civilă înaintată de către Bosoi Alexandru privind încasarea prejudiciului material și moral, a fost admisă în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.

2. Pentru a se pronunța astfel, în fapt, instanța de fond a constatat, că inculpații Țârdea Andrei și Profir Alexandr, la începutul lunii decembrie 2014, ziua precisă nu a fost posibil de stabilit, aproximativ între orele 15⁰⁰-16⁰⁰, aflându-se pe drumul public din marginea com. Șișcani, r-nul. Nisporeni, încălcând grosolan ordinea publică, exprimând o vădită lipsă de respect față de societate și cu o obrăznicie deosebită, intenționat, s-au apropiat de partea vătămată Bosoi Alexandru și l-au coborât forțat din căruță, după care fără nici un motiv, i-au aplicat ambii multiple lovituri cu pumnii și picioarele în diferite regiuni ale corpului, cauzându-i luxația extremității acromiale drepte a claviculei, fractura coastei II pe dreapta pe linia paravertebrală, leziuni ce se califică ca vătămări corporale medii, cu dereglarea sănătății de lungă durată.

3. Împotriva sentinței au declarat apel procurorul, avocatul Tîmbur Ion în numele părții vătămate Bosoi Alexandru, avocatul Nastas Tatiana în numele inculpatului Țârdea Andrei și avocatul Hîncu Sergiu în numele inculpatului Profir Alexandr.

3.1. Procurorul a solicitat admiterea apelului, casarea parțială a sentinței în latura penală și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Țârdea Andrei și Profir Alexandr să fie recunoscuți vinovați și condamnați în baza art.152 alin. (2) lit. c¹), e) Cod penal, la 5 ani închisoare fiecăruia, cu executarea în penitenciar de tip

semiînchis, în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, la 3 ani închisoare fiecăruia, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

În baza art.84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial de pedepsei a stabili inculpaților 6 ani închisoare fiecăruia, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

În motivarea cerințelor apelantul a invocat următoarele argumente:

- pedeapsa stabilită inculpaților a fost individualizată greșit.

Instanța de fond nu a ținut cont de faptul, că inculpații au acționat din motive josnice și în baza intențiilor huliganice, că acțiunile acestora au fost îndreptate asupra unei persoane în etate și faptul că leziunile pricinuite părții vătămate se atribuie ambele luate în cumul cât și separat la vătămării corporale medii.

Instanța de fond neîntemeiat a reținut faptul, că în procesul penal au fost constatate 2 circumstanțe atenuante și anume: conduita bună a inculpaților înainte de comiterea infracțiunii, lipsa antecedentelor penale, atitudinea inculpaților după comiterea infracțiunii, constând în prezentarea acestora la fiecare citare a organelor de drept. Circumstanțe care nu sunt stipulate în art. 76 Cod penal.

Cu referire la conduita inculpaților procurorul a menționat, că la materialele cauzei penale sunt anexate cazierile contravenționale ale condamnaților Țârdea Andrei și Profir Alexandr, astfel în baza acestor probe care caracterizează personalitatea inculpaților, se constată, că Profir Alexandr, anterior a fost atras la răspundere contravențională de 4 ori, iar Țârdea Andrei anterior a fost supus răspunderii contravenționale pentru huliganism nu prea grav.

Iar ce privește prezentarea inculpaților la citarea organelor de drept, procurorul a menționat că aceștia potrivit legii erau obligați să se prezinte la citarea organelor de drept.

A menționat faptul, că inculpații după comiterea infracțiunii nu au recunoscut vina și nu au reparat prejudiciul cauzat.

Instanța de fond neîntemeiat a constatat lipsa circumstanțelor agravante, deoarece acuzatorul de stat în concluziile scrise a indicat în partea constatatoare, că inculpații au acționat în coautorat, ceea ce constituie participare simplă și este menționat la art. 77 alin. (1) pct. c) Cod penal în calitate de circumstanță agravantă.

Astfel, procurorul a menționat, că pedeapsa penală este echitabilă atunci când impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor lui, proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea

echității sociale, adică a drepturilor și intereselor victimei, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune, ori în cazul pedepsei aplicate inculpaților Țârdea A. și Profir A. aceasta este una inechitabilă și nu va asigura atingerea scopurilor pedepsei.

3.2. Avocatul Țîmbur Ion în numele părții vătămate Bosoi Alexandru a solicitat casarea parțială a sentinței în latura penală și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Țârdea Andrei și Profir Alexandr să fie recunoscuți vinovați și condamnați, definitiv, la 6 ani închisoare fiecare.

În motivarea cerințelor apelantul a invocat următoarele argumente:

- instanța de fond a stabilit inculpaților o pedeapsă prea blândă și neîntemeiat a suspendat executarea acesteia în baza art. 90 Cod penal, deoarece inculpații au comis două infracțiuni față de partea vătămată Bosoi Alexandru, care era în stare de neputință de a se apăra, el fiind de o vârstă înaintată de 77 ani și a fost bătut cu cruzime, fără nici un motiv.

Consideră, că instanța de judecată nu a ținut cont nici de personalitatea inculpaților, care nu sunt angajați în câmpul muncii, nu recunosc vina, nu se căiesc de cele comise, n-au compensat dauna părții vătămate și cel puțin măcar nu și-au cerut scuze de la pătimit.

3.3. Avocatul Nastas Tatiana în numele inculpatului Țârdea Andrei, a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri privind achitarea inculpatului Țârdea Andrei.

În motivarea cerințelor apelantul a invocat următoarele argumente:

- sentința de condamnare în privința lui Țârdea Andrei este neîntemeiată, bazată în exclusivitate pe declarațiile părții vătămate Bosoi Alexandru, care a comunicat inițial altor persoane și lucrătorilor medicali ca a căzut de pe o căpiță de fân.

Totodată a menționat, că nevinovăția inculpatului se confirmă total prin declarațiile lui Profir Alexandru, Lăcătuș Victor, Cazacu Victor, Căpăstru Tudor și parțial prin declarațiile fiicei părții vătămate Rotaru Ioana, și declarațiile expertului medico-legal Butnaru Alexandru.

A menționat, că instanța de fond a apreciat în mod tendențios probele, fără a se expune asupra unor probe și nu s-a expus în nici într-un fel asupra declarațiilor martorilor Cazacu Victor și Butnaru Alexandru.

Instanța de fond nu a elucidat divergențele invocate de partea apărării și anume că leziunile cauzate părții vătămate ar fi fost rezultatul căderii acestuia de pe o căpiță cu fân, or, divergențele și neclaritățile menționate, în opinia

avocatului, urmau să fie interpretate în favoarea învinutului, inculpatului, dar nu în favoarea părții acuzării, așa cum reiese din conținutul sentinței.

3.4. Avocatul Hîncu Sergiu în numele inculpatului Profir Alexandr a solicitat casarea sentinței, rejudicarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri privind achitarea inculpatului Profir Alexandr.

În motivarea cerințelor apelantului a invocat următoarele argumente:

- în urma cercetării judecătorești s-a demonstrat printr-un șir de probe cu certitudine nevinovăția condamnatului Profir Alexandr, care incontestabil coroborează între ele, cum ar fi declarațiile inculpaților Profir Alexandr și Țîrdea Andrei, care cu lux de amănunte au relatat situația și faptele care s-au petrecut. Totodată, partea vătămată Bosoi Al. a spus corect fiicei sale Rotaru Ioana și în momentul spitalizării ce a pățit, și anume că a căzut jos de pe o scară din gospodărie în urma căroră au survenit leziunile indicate în raportul de expertiză medico-legală.

În instanța de judecată expertul medico-legal Butnaru Alexandru a relatat, că întocmind raportul de expertiză medico-legală el nu a văzut partea vătămată, expertiza a fost efectuată în baza documentelor medicale. A mai declarat că nu exclude categoric că luxația claviculei drepte și fractura coastei II pe dreapta ar fi putut surveni și în urma căderii.

Considera apelantul, că din cele relatate se confirmă nevinovăția inculpatului Profir A.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 martie 2016, apelurile declarate de procuror și avocatului Tîmbur Ion în numele părții vătămate Bosoi Alexandru, apelul avocatului Nastas Tatiana în numele inculpatului Țîrdea Andrei și apelul avocatului Hîncu Sergiu în numele inculpatului Profir Alexandr, declarate împotriva sentinței au fost respinse, ca nefondate, cu menținerea sentinței atacate fără modificări.

5. În motivarea deciziei adoptate, instanța de apel a indicat, că prima instanță a stabilit în mod corect situația de fapt și a încadrat corect acțiunile inculpaților în baza art. 152 alin. (2) lit. c¹), e) și 287 alin. (2) lit. b) Codul penal, reieșind din cercetarea cumulului de probe din dosar, apreciate potrivit prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

Instanța de apel, audiind inculpații A.Țîrdea și A.Profir a conchis că declarațiile acestora prezintă o modalitate de apărare, cu scopul de a fi exonerati de răspundere penală pentru faptele comise, deoarece ele se combat prin următoarele probe: declarațiile părții vătămate Bosoi Alexandru, depuse

în instanța de fond și cercetate în instanța de apel (f. d. 142, vol. I); declarațiile martorilor depuse în instanța de fond și cercetate de instanța de apel: Rotaru Ioana (f. d. 143, 148, vol. I), Lăcătuș Victor (f. d. 144, 149, vol. I), Cazacu Victor (f. d. 150, vol. I), martorului Căpăstru Tudor (f. d. 163-164, vol. I), declarațiile expertului medico-legal Butnaru Alexandru (f. d. 177, vol. I); înștiințarea telefonică din 12.12.2014 (f. d. 5, vol. I); raportul de expertiză medico-legală nr. 140D din 6 august 2015 (f. d. 39-40, vol. I); procesul-verbal de confruntare din 17 martie 2015 (f. d. 77, vol. I); procesul-verbal de confruntare din 17 martie 2015 (f. d. 78, vol. I); procesul-verbal de confruntare din 19 martie 2015 (f. d. 79, vol. I); procesul-verbal de confruntare din 17 martie 2015 (f. d. 80, vol. I).

Instanța de apel a concluzionat, că argumentele invocate în apelurile declarate de avocați în numele inculpaților, sunt nefondate și sunt combătute prin probele examinate și circumstanțele stabilite în cadrul cercetării judecătorești în instanța de fond și verificate în instanța de apel.

Astfel, instanța de apel a notat, că prima instanță corect a ajuns la concluzia de a respinge argumentele apărării potrivit căror inculpații nu au comis faptele ce li se incriminează, solicitând achitarea inculpaților, deoarece probele administrate confirmă faptul vinovăției inculpaților Țârdea Andrei și Profir Alexandr în săvârșirea infracțiunilor incriminate.

În acest sens, instanța de apel a explicat, că nu pot fi reținute argumentele apărării despre faptul existenței contradicțiilor în declarațiile părții vătămate Bosoi Alexandru, deoarece coroborând probele administrate și verificate în ședința de judecată inclusiv declarațiile martorilor Rotaru Ioana și Lăcătuș Victor, se combat declarațiile inculpaților și confirmă vinovăția acestora în săvârșirea infracțiunilor imputate lor.

Nemijlocit argumentul avocatului Nastas T. în numele inculpatului Țârdea A., precum că, sentința de condamnare este bazată exclusiv pe declarațiile părții vătămate, iar instanța de fond nu a dat o apreciere declarațiilor martorilor părții apărării, instanța de apel le-a apreciat ca fiind neîntemeiate, deoarece învinuirea inculpaților este bazată pe un cumul de probe pertinente și concludente, care coroborează între ele și demonstrează în afara oricărui dubiu rezonabil vinovăția inculpaților în comiterea infracțiunilor prevăzute la art. 287 alin. (2) lit. b) și art. 152 alin. (2) lit. c¹), e) Cod penal.

Instanța de apel a reținut ,că este întemeiată concluzia primei instanțe potrivit căreia declarațiile martorului Căpăstru Tudor au fost apreciate critic, deoarece acestea trezesc dubii cu privire la buna-credință a acestui martor, ținând cont de faptul, că în cadrul ședinței instanței de fond inculpatul Țârdea

Andrei a declarat, că doar el împreună cu inculpatul Profir Alexandr se aflau în vehicul, însă Profir Alexandr a declarat, că împreună cu ei mai era și martorul Căpăstru Tudor, astfel, din cele menționate nu poate fi stabilit faptul, dacă martorul Căpăstru Tudor a fost prezent în momentul comiterii delictului sau nu. De asemenea, instanța de apel a conchis, că martorul Căpăstru Tudor este prietenul inculpaților, iar declarațiile sunt oferite cu scopul de a eschiva inculpații de la răspunderea penală, ținând cont de faptul că declarațiile acestui martor nu coroborează cu celelalte probe analizate în prezenta cauză penală.

Referitor la declarațiile martorului Cazacu Victor, instanța de apel a menționat, că aceste declarații sunt oferite din spusele altui martor Rotaru Ioana, care i-a comunicat cauza vătămării corporale a părții vătămate pe care o cunoștea la moment din cele relatate de tatăl său, astfel, aceste declarații nefiind în stare să dezincrimineze acțiunile infracționale săvârșite de inculpați.

Argumentele părții apărării potrivit cărora declarațiile martorului Rotaru Ioana parțial demonstrează nevinovăția inculpaților, deoarece a declarat, că tatăl ei Bosoi Alexandru i-a comunicat că s-ar lovit atunci când a căzut de pe scârtă de fân, instanța de apel a menționat, că aceste declarații sunt combătute cu declarațiile martorului Rotaru Ioana, depuse în cadrul urmăririi penale și ulterior menținute în instanța de fond, unde a declarat, că partea vătămată nu i-a spus din start că a fost bătut de către inculpați, deoarece se temea ca ultimii să nu-i facă ceva mai rău. Totodată și partea vătămată Bosoi Alexandru a declarat, că după ce a fost bătut de către inculpați, aceștia l-au amenințat să nu spună nimic, în caz contrar îl vor omorî. Prin urmare, partea vătămată ascundea cele întâmplate, crezând că o să-i treacă de la sine durerile de la coaste și clavicula mâinii drepte.

Instanța de apel a reținut, că potrivit declarațiilor martorului ocular Lăcătuș Victor depuse în cadrul urmăririi penale și menținute în instanța de fond, inculpații Țirdea Andrei și Profir Alexandr au coborât din mașină, apoi l-au dat jos din căruță pe partea vătămată Bosoi Alexandru și au început să-l bată, aplicându-i ambii lovituri cu pumnii și picioarele, de la ce acesta a căzut jos, ulterior partea vătămată a venit plângând și i-a comunicat că îl doare spatele și capul.

Mai mult, potrivit conținutului înștiințării telefonice din 12.12.2014, medicul Ioniță a comunicat organelor de poliție, că la data de 07.12.2014, la Spitalul raional Nisporeni a fost internat cet. Bosoi Alexandru a.n.1948,

locuitor al s. Șișcani, r-nul Nisporeni cu diagnosticul luxația claviculei drepte, care din spusele lui a fost bătut de către persoane necunoscute.

Astfel, instanța de apel a menționat, că contrar celor invocate de partea apărării în apelurile depuse, partea vătămată a declarat colaboratorilor medicali că a fost bătut, aceasta fiind cauza apariției vătămarilor corporale.

Argumentul apărării precum că expertul medico-legal Butnaru Alexandru a declarat, că nu se exclude categoric luxația claviculei drepte și fractura coastei II pe dreapta ar fi putut surveni și în urma căderii, în opinia instanței de apel nu poate fi reținut, deoarece coroborând aceste declarații cu concluzia formulată în raportul de expertiză medico-legală nr. 140D din 06.08.2015, instanța a conchis, că versiunea apariției fracturii în urma căderii părții vătămate nu se exclude dar e puțin probabil. În suportul acestei concluzii, instanța de apel a reținut, că potrivit concluziei medicului-legist Butnaru Alexandru, formulată în raportul de expertiză medico-legală nr. 140D din 06 august 2015, reiese că, conform rapoartelor de constatare medico-legală nr. 209D, 25D și 30D ale Secției de medicină legală Nisporeni și consultului adăugător al radiogramelor, la partea vătămată Bosoi Alexandru, se determină luxația extremității acromiale drepte a claviculei, care a putut surveni în urma acțiunii cu un obiect dur contondent, la timpul și împrejurările indicate și se califică ca vătămare corporală medie, cu dereglarea sănătății de lungă durată, mai mult de 21 de zile. La partea vătămată Bosoi Alexandru, se determină fractura coastei II pe dreapta pe linia paravertebrală, care a putut surveni în urma loviturii cu un obiect dur contondent, la timpul și împrejurările indicate și se califică ca vătămare corporală medie, cu dereglarea sănătății de lungă durată, mai mult de 21 de zile. La partea vătămată Bosoi Alexandru, conform datelor obiective din fișa medicală și consultului adăugător al radiogramelor, localizarea fracturii, caracteristica ei, conchid, că este puțin probabil formarea fracturii de la cădere.

Din considerentele menționate, instanța de apel a conchis, că sunt nefondate argumentele formulate în apelurile declarate de avocații Hîncu Sergiu și Nastas Tatiana în numele inculpaților.

Cu referire la apelurile declarate de procuror și avocatul Tîmbur I. în numele părții vătămate, instanța de apel a menționat că prima instanță corect a individualizat pedeapsa inculpaților ținând cont de prevederile art. 7, 61 alin. (2), 75 Cod penal, precum și de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celor vinovați, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovaților.

Instanța de apel a notat, că la individualizarea și stabilirea pedepsei penale, instanța de fond a constatat lipsa circumstanțelor agravante, iar ca circumstanță atenuantă a stabilit: conduita bună a inculpaților înainte de săvârșirea infracțiunii, lipsa antecedentelor penale și atitudinea acestora după săvârșirea faptei, constând în prezentarea acestora la fiecare citare în fața organului de urmărire penală și în fața instanței. Luând în considerare gradul de pericol social al faptelor, care se califică ca mai puțin gravă și gravă, de împrejurările comiterii acestora și urmările produse, de personalitatea fiecărui inculpat, ambii se caracterizează pozitiv la locul de trai, de circumstanțele care agravează și atenuază pedeapsa, instanța de fond a ajuns la concluzia că corectarea și reeducarea inculpaților este posibilă fără privarea de libertate cu stabilirea unei pedepse sub formă de condamnare cu suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoarea pe un termen de probă în temeiul art. 152 alin. (2) lit. c¹), e) Cod penal, și sub formă de amendă penală pentru infracțiunea prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal.

Având în vedere, că în prezenta cauză se constată un concurs ideal de infracțiuni și faptul că acțiunile inculpaților au fost calificate în baza art. 152 alin. (2) lit. c¹) și e) Cod penal și în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, iar pedepsele ce urmează a fi aplicate pentru aceste infracțiuni sunt de diferite categorii, a căror cumulare nu este prevăzută de art. 87, conducându-se de prevederile art. 84 alin. (3) Cod penal, instanța de fond în opinia instanței de apel, corect a stabilit că pedepsele aplicate inculpaților urmează a fi executate de sine stătător.

Instanța de apel a menționat că, contrar celor invocate în apelul procurorului, lista circumstanțele atenuante prevăzute la art. 76 Cod penal nu este exhaustivă, instanța de judecată nefiind limitată în constatarea unor alte circumstanțe care în opinia sa constituie circumstanță care atenuază pedeapsa penală.

A menționat instanța de apel, că sunt plauzibile argumentele procurorului precum că nu poate fi apreciată ca circumstanță atenuantă - atitudinea inculpaților după săvârșirea faptei, constând în prezentarea acestora la fiecare citare în fața organului de urmărire penală și în fața instanței, deoarece simpla respectare a obligațiilor procedural penale nu poate genera atenuarea pedepsei stabilite inculpaților, care erau obligați să se prezinte în fața instanței de judecată.

Totodată, instanța de apel a conchis, că prima instanță eronat a stabilit ca circumstanță atenuantă lipsa antecedentelor penale, deoarece aceasta este o

normă generală obligatorie tuturor cetățenilor și nu poate constitui o circumstanță care atenuează pedeapsa aplicată.

6. Împotriva deciziei instanței de apel au declarat recurs ordinar avocatul Hîncu Sergiu în numele inculpatului Profir Alexandr și avocatul Nastas Victor în numele inculpatului Țîrdea Andrei.

6.1. Avocatul Hîncu Sergiu, declarând recurs ordinar la 03.05.2016 în numele inculpatului Profir Alexandr, în termen, prin care invocând temei de drept pct. 6) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei instanței de apel și sentința.

În motivarea cerințelor recurentul a invocat:

- instanțele ierarhic inferioare nu au dat o apreciere corectă declarațiilor martorilor Căpăstru Tudor și Cazacu Victor;

- instanța de apel neîntemeiat a respins demersul apărării privind audierea martorului Lăcătuș Victor, declarațiile căruia puteau constitui o circumstanță nouă și care nu a putut fi cunoscută în cadrul examinării cauzei în fond.

6.2. Avocatul Nastas Victor, declarând recurs ordinar în numele inculpatului Țîrdea Andrei la 04.05.2016 conform ștampilei de pe plicul de expediere al recursului, în termen, prin care fără a invoca vreun temei de drept din cele prevăzute expres la alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei instanței de apel și sentința, cu pronunțarea unei hotărâri de achitare.

În motivarea cerințelor recurentul a invocat:

- instanțele ierarhic inferioare și-au bazat hotărârile de condamnare în exclusivitate pe declarațiile părții vătămate, care inițial a comunicat lucrătorilor medicali că a căzut de pe o căpiță de fân.

Afirmă că, nevinovăția inculpatului se confirmă prin declarațiile lui Profir Alexandr, Lacatuș Victor, Cazacu Victor, Căpăstru Tudor și parțial prin declarațiile fiicei părții vătămate Rotaru Ioana și ale expertului medico-legist Bunaru Alexandru.

- instanțele ierarhic inferioare nu au dat apreciere declarațiilor martorilor Cazacu V. și Butnaru A.;

- nu au fost elucidate divergențele apărute în cadrul urmăririi penale potrivit căror leziunile corporale ale părții vătămate au fost cauzate de la căderea acestuia de pe o căpiță de fân.

7. Procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursurilor declarate, pledând pentru declararea inadmisibilității acestora, deoarece hotărârea atacată este legală și întemeiată.

8. Judecând recursurile ordinare, în raport cu materialele cauzei, Colegiul lărgit concluzionează că acestea urmează a fi respinse, din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor alin. (2) art. 424 Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.

Avocatul Hîncu Sergiu în numele inculpatului Profir A. în recursul ordinar ca temei invocă pct. 6) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală.

Conform pct. 6) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, o hotărâre a instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara eroarea de drept comisă de instanțele de fond și de apel în cazul, când *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.*

Totodată, Colegiul penal constată că recurenții își exprimă dezacordul cu hotărârile instanței de fond și de apel, pledând pentru achitarea acestora, deoarece consideră că probele din dosar nu confirmă vinovăția inculpaților în comiterea infracțiunilor incriminate.

Astfel, Colegiul penal consideră necesar a supune verificării decizia instanței de apel și prin prisma erorii de drept prevăzută de pct. 8) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală.

Colegiul lărgit menționează, că potrivit practicii judiciare constante, *erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică, dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.*

Potrivit art. 113 alin. (1) Cod penal se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componentei infracțiunii prevăzute de norma penală.

Colegiul penal constată că, instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (8) Cod de procedură penală, și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat, aceasta cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată.

Astfel, potrivit prevederilor art. 414 alin.(1) Cod de procedură penală instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Prevederile art. 414 alin. (5) Cod de procedură penală stabilesc că instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit prevederilor art. 417 alin.(8) Cod de procedură penală decizia instanței de apel trebuie să conțină temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Colegiul lărgit consideră, că argumentele aduse de recurenți în susținerea solicitărilor sale, au constituit obiect de examinare în instanța de apel, și asupra acestora instanța s-a expus în mod întemeiat așa cum este indicat în pct.5 al prezentei decizii, dând o apreciere probelor conform prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar tuturor probelor în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, ajungând la o concluzie corectă privind calificarea infracțiunilor săvârșite de către Țârdea Andrei și Profir Alexandr în baza art. art. 287 alin. (2) lit. b) și 152 alin. (2) lit. c¹), e) Cod penal, concluzii pe care instanța de recurs și le însușește, nefiind necesară repetarea acestora.

Mai mult decât atât, Colegiul consideră necesar a menționa, că potrivit prevederilor art. 27, 414 alin. (1) și (2) Codului de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, că aprecierea sau reaprecierea circumstanțelor cauzei în alt sens decât cel pe care îl propune recurentul este o competență și prerogativă legală a instanțelor de fond și aceasta nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală, astfel invocarea acestei chestiuni drept temei de casare în recursul ordinar este lipsită de suport legal.

În ceea ce privește respingerea demersului apărării privind audierea martorului Lăcătuș Victor, Colegiul observă, că martorul în cauză a fost audiat în cadrul urmăririi penale (f. d. 3, vol.1), ulterior, tot în cadrul urmăririi penale a fost efectuată confruntarea dintre martorul Lăcătuș Victor și inculpați (a se vedea procesele verbale de confruntare din 19.03.2015, f.d.79 și 80, vol.1).

În instanța de fond, martorul menționat a fost audiat, declarațiile căruia au fost consemnate și anexate la procesul verbal al ședinței de judecată (f. d. 144, vol.1).

Colegiul penal reiterează, că în conformitate cu prevederile art. 413 alin.(3) Cod de procedură penală, instanța de apel, la cererea părților, poate cerceta suplimentar probele administrate în primă instanță și poate administra probe noi.

Potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată, se constată, că în cadrul examinării cauzei în instanța de apel, avocatul Hîncu S. în numele inculpatului Profir Alexandru la etapa soluționării cererilor și demersurilor, a invocat necesitatea audierii martorului Lăcătuș Victor, deoarece în opinia sa, acest martor urmează să declare ceva suplimentar cu privire la caz (f. d. 231, vol.1).

Prin urmare, Colegiul penal conchide, că instanța de apel corect a ajuns la concluzia de a respinge demersul de audiere suplimentară a martorului Lăcătuș Victor, fapt indicat în încheierea protocolară inclusă în procesul verbal al ședinței de judecată, deoarece în situația în care martorul menționat a fost audiat în cadrul urmăririi penale, fiind dispusă și confruntarea dintre martor și inculpați, totodată martorul în cauză fiind audiat și în instanța de fond, în speță, declarațiile acestuia nu pot fi considerate drept o probă nouă pentru a fi administrată, or, la cererea procurorului, instanța de apel a cercetat suplimentar probele administrate în prima instanță, inclusiv și declarațiile martorului Lăcătuș Victor.

Mai mult ca atât, din conținutul demersului părții apărării privind audierea suplimentară a martorului Lăcătuș V., Colegiul penal constată, că partea apărării nu contestă declarațiile acestuia. Or, potrivit art. 414 alin.(3) Cod de procedură penală, în cazul în care declarațiile persoanelor care au fost audiate în prima instanță se contestă de către părți, la solicitarea acestora, persoanele care le-au depus pot fi audiate în instanța de apel conform regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță.

Reieșind din cele expuse supra, Colegiul lărgit a ajuns la concluzia, că temeiurile invocate de recurenți, nu și-au găsit confirmare la examinarea recursurilor. Astfel de erori de drept în speța examinată nu s-au comis, prin urmare, hotărârea atacată este legală și întemeiată, deoarece la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art. 414-419 Cod de procedură penală, considerente din care Colegiul lărgit conchide, că recursurile ordinare declarate de avocatul Hîncu Sergiu în numele inculpatului Profir Alexandr și de avocatul Nastas Victor în

numele inculpatului Țârdea Andrei, urmează a fi respinse, ca inadmisibile, cu menținerea deciziei instanței de apel.

9. În temeiul art. 434 și 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Respinge ca inadmisibile recursurile ordinare declarate de avocatul Hîncu Sergiu în numele inculpatului Profir Alexandr și de avocatul Nastas Victor în numele inculpatului Țârdea Andrei, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 martie 2016, în cauza penală în privința lui **Țârdea Andrei Dmitrii și Profir Alexandr Gheorghii**, cu menținerea hotărîrii atacate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la **17 noiembrie 2016**.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Nadejda Toma

Ghenadie Nicolaev

Vladimir Timofti

Petru Moraru